

BESLUT

2018-03-12

Dnr: 17/03024

SAKEN

Opinion live, SVT1, 2017-10-26, debattprogram; fråga om opartiskhet, saklighet och otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet och att det inte innebär ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

ANMÄLNINGARNA

Flera anmälare anser att en debatt om utvisningar till Afghanistan var partisk och vänstervriden. De anser sammanfattningsvis följande.

- Talespersonen för den organisation som ville stoppa utvisningar till Afghanistan fick betydligt mycket mer talartid än andra medverkande. Hon fick ordet även när hon inte längre deltog i debatten. Programledaren kom inte med några kritiska frågor till henne. En anmälare anser att hon deltog under falskt namn.
- Den moderate riksdagsman som deltog i debatten ställdes till svars för utvisningarna som genomförs av regeringen. Det är inte Moderaterna och oppositionen som genomför utvisningarna. En representant för regeringen borde ha fått bemöta kritiken istället.
- Programupplägget var sådant att hela studion, inklusive programledaren, vändes mot den moderate riksdagsmannen. Riksdagsmannen avbröts ständigt och fick aldrig prata till punkt. Vid ett tillfälle refererade talespersonen till ett av riksdagsmannens inlägg på Twitter som Sveriges Television (SVT) då lade in i bild. Det var uppenbart att hon tillsammans med SVT i förväg förberett frågan. Programledaren invände inte mot att talespersonen grovt misstolkade inlägget.
- I debatten med Migrationsverkets kommunikationsdirektör sa programledaren att ett av myndighetens beslut var helt uppåt väggarna.

- SVT utnyttjade en person vars bror tagit livet av sig efter att ha fått ett utvisningsbesked. SVT ska inte gotta sig i människors sorg.
- I programmet redovisades inte resultatet i tittaromröstningen där 87 procent av alla som svarade var emot att stoppa utvisningarna till Afghanistan.

En anmälare anser också att programledaren i en efterföljande debatt om sexism i krogbranschen gjorde reklam för sig själv genom att nämna namnet på en bok som hon varit med och skrivit.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat programmet mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider det inte mot kraven på opartiskhet och saklighet och innebär inte heller ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Rasmus Johansson.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Rasmus Johansson

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.